

**ЖҮЗУ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ, МҰЗ ҮСТІМЕН ЖҮРЕТІН ҚҰРАЛДАРДЫҢ
ОРНАЛАСҚАН ЖЕРІНЕН САПАРҒА ШЫҒУЫНА (ШЫҒАРЫЛУЫНА)
ҚҰЖАТТАР РЕСІМДЕУДІҢ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ТОҚТАМАЛАРДЫ, АЙЛАҚТАР
МЕН ЖҮЗУ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ, МҰЗ ҮСТІМЕН ЖҮРЕТІН ҚҰРАЛДАРДЫҢ
ОРНАЛАСҚАН ПУНКТТЕРІН ЖАБДЫҚТАУ ТӘРТІБІ ТУРАЛЫ НҰСҚАМА
МЕН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ШЕКАРАСЫ
АРҚЫЛЫ ӨТКІЗУ ПУНКТТЕРІНДЕГІ ШЕКАРАЛЫҚ РЕЖИМНІҢ
ЕРЕЖЕЛЕРІН БЕКІТУ ТУРАЛЫ**

Күшін жойған

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТІНІҢ ҚАУЛЫСЫ 4 қаңтар 1994 ж. N 20. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 21 қаңтардағы № 19 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 21.01.2014 № 19 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинеті қаулы етеді:

1 . О с ы ғ а н қ о с ы л ғ а н :

Жүзу құралдарының, мұз үстімен жүретін құралдардың орналасқан жерінен сапарға шығуына (шығарылуына) құжаттар ресімдеудің тәртібі және тоқтамаларды, айлақтар мен жүзу құралдарының, мұз үстімен жүретін құралдардың орналасқан пункттерін жабдықтау тәртібі туралы Нұсқама;

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттеріндегі шекаралық режимнің Ережелері бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Шекара әскерлерінің Бас басқармасы, Қаржы министрлігінің Бас кеден басқармасы Қазақстан мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттерінің ерекшеліктері мен түрлерін ескере отырып, 1994 жылы осы Ережелердің талаптарын орындауды қамтамасыз ету жөніндегі келісілген шаралардың жиынтығын іске асырсын.

3. Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттері болып табылатын әуежайлар, стансалар, вокзалдар әкімшіліктерін шекара әскерлері мен кеден органдарының өкілдерімен келісу бойынша шекаралық және кедендік бақылауға арналған орындар бөлуге міндеттесін.

4. Алматы, Атырау, Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Семей және Талдықорған облыстарының әкімдері бекітілген Нұсқамаға сәйкес өзі жүретін және өздігінен

жүрмейтін, жүзу құралдарының және мұз үстімен жүретін құралдарды ұстау мен сақтау тұрақты қадағалауды жүзеге асыру үшін жұмыс органдарын белгілесін.

Меншіктің кез келген нысанындағы кәсіпорындардың, мекемелер мен ұйымдардың басшыларына 1994-1995 жылдары айлақтарды, тоқтамаларды, орналасу пункттерін белгіленген тәртіп бойынша жабдықтау, олардың күзетілуін, шекара әскерлерінің бөлімшелерімен телефон немесе радио байланысымен қамтамасыз ету міндеттелсін.

Қазақстан Республикасының

Премьер-министрі

Қазақстан Республикасы
Министрлер Кабинетінің
1994 жылғы 4 қаңтардағы
№ 20 қаулысымен
Бекітілген

**Жүзу құралдарының, мұз үстімен жүретін құралдардың
орналасқан жерінен сапарға шығуына (шығарылуына) құжаттар
ресімдеудің тәртібі және тоқтамаларды, айлақтар мен жүзу
құралдарының, мұз үстімен жүретін құралдардың орналасқан
пункттерін жабдықтау тәртібі туралы
Нұсқама**

1. Шекара аймағы аумағында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасына жақын орналасқан аудандардың, қалалардың, поселкелердің, селолардың (ауылдардың) аумағында немесе шекара аймағы белгіленбеген, шекара әскерлері күзететін теңіз жағасында балық аулайтын, аң аулайтын, ғылыми-зерттеу, спорттық және басқа да өздігінен жүретін, өздігінен жүрмейтін жүзгілер, сондай-ақ кәсіпорындарға, мекемелерге, ұйымдарға (колхоздарды қоса) және азаматтарға тиесілі мұз үстінде жүруге арналған құралдар (аэрошаналар, буерлер, мотошаналар) кемежайды қадағалау органдарында және шағын жүзгілер мен мұз үстінде жүруге арналған құралдар жөніндегі инспекцияларда белгіленген тәртіппен тіркелумен қатар шекара әскерлерінің таяудағы бөлімшелерінде тіркеуден өтуге тиіс, бұл туралы олардың иесінің тіркеу құжаттарына арнаулы штамп қойылады.

Аталған жүзгілер мен мұз үстінде жүруге арналған құралдар орнатылған айлақтарға, тоқтамаларға, орналасу пункттеріне бекітілуге тиіс және олардың аялдауына арналған тұрақты орны болуы керек.

Бұл жүзгілердің кімдердікі екенін білу үшін олардың иелері кемелердің тұмсық бөлігі мен артқы жағының шанақтарына берілген тіркеме нөмірлерін

және облыстар, аудандар, қалалардағы аудандар әкімдерінің қаулыларымен (шешімдерімен) орнатылған шекаралық режим туралы жазуларды түсіреді. Жүзгілердің әуеден танылуы үшін нөмірлері, сондай-ақ басқару бөлмесінің (рубканың) жоғарғы жағына, шанақтарда, желкенді және ескекті қайықтарда, мұз үстімен жүретін құралдарда - арнайы жабдықталған тұмсық жағындағы алаңқайларға түсірілуі қажет. Құтқарғыш құралдарда (оман қайықта, дөңгелекте, белдікте), желкендерде осы жүзгіге (мұз үстімен жүретін құралға) берілген индекс пен нөмір болуға тиіс.

Осы тармақта көзделген шекара әскерлерінің жүзгілерді тіркеу тәртібі әскери кемелерге және Әскери-Теңіз Күштерінің өзге де жүзгілеріне, сондай-ақ тиісті теңіз және өзен кемежайларына бекітіліп белгіленген тәртіппен тіркелген Қазақбалықөнеркәсіпөткізу бірлестігінің, басқа да министрліктер мен ведомстволардың кәсіпорындары мен ұйымдарына (Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті бекіткен тізбе бойынша) қарасты жүзгілерге қолданылмайды.

2. Азаматтар шекара әскерлері күзететін теңіз жағасында, шекарадағы өзендер, көлдер мен өзге де су тоғандарының жағалауларында өздігінен жүретін және өздігінен жүрмейтін жүзгілермен, мұз үстінде жүруге арналған құралдармен уақытша болған кезде олар иелері тарапынан шекара әскерлерінің таяудағы бөлімшесінде уақытша есепке қойылуы және белгіленген айлақтарда, тоқтамалар мен орналасқан пункттерінде ұсталуға тиіс.

3. Шекара аймағының шегінде, сондай-ақ шекара аймағы белгіленбеген шекара әскерлері күзететін теңіз жағасына жақын орналасқан аудандар, қалалар, қалалардағы аудандар, поселкелер мен селолар (ауылдар) аумағында айлақтар, тоқтамалар (орналасатын жерлері) мүдделі кәсіпорындардың, мекемелердің, ұйымдардың ұсыныстары бойынша және шекара әскерлерінің келісімімен тиісті әкімшілік айқындаған жерлерде орнатылады.

Айлақтың, тоқтаманың және орналасу пунктінің аумағына бөгде адамдардың кіріп кетпеуі үшін олардың қоршалған дуалы, суда және жазға сақталатын жүзу құралдарына, мұз үстімен жүретін құралдарға арналған бекітпелері, ескек, желкен, аспалы мотор сақтауға арналған үй-жайы, айлақтың сақшысына немесе күзетшісіне арналған күркежайы, жанар-жағар материалдар қоймасы, заставамен немесе басқа да шекара әскерлері бөлімшелерімен байланыс, пайдаланылмайтын жүзу құралдарын сақтайтын орны, тоқтаманың нөмірі бар сілтемесі болуы қажет.

Барлық жүзу құралдары, мұз үстінде жүретін құралдар олар бекітілген тоқтамаларда, айлақтарда (орналасқан жерлерінде) ғана ұсталынады. Шағын жүзу құралдары (оман қайықтар, жай қайықтар), мұз үстінде жүретін құралдарға құлып салынып, жабылады да олардың кілттері күзетшідегі арнайы жәшікте

с а қ т а л ы н а д ы .

Кәсіпорындар, мекемелер мен ұйымдар (колхоздарды қосқанда) тиісті айлақтарды, тоқтамалар мен орналасу пункттерін белгіленген тәртіппен жабдықтауға, олардың күзетілуін және шекара әскерлерінің бөлімшелерімен байланысын қамтамасыз етуге міндетті. Азаматтарды осы объектілерді күзетуге байланысты жұмысқа қабылдау ісі шекара әскерлерімен келісіледі.

4. Белгіленген айлақтардан, тоқтамалардан (орналасу орындарынан) тыс жерлерде және осы үшін бөлінбеген басқа да орындарда өздігінен жүретін және өздігінен жүрмейтін жүзгілерді, мұз үстінде жүретін құралдарды сақтауға және тоқтатуға, адамдарды мінгізуге және түсіруге, жүктерді тиеуге және түсіруге, зілзала мен авария жағдайынан басқа кезде, тыйым салынады.

5. Өздігінен жүретін, өздігінен жүрмейтін жүзгілердің және мұз үстімен жүруге арналған құралдардың теңізге шығарылуын және шекаралық өзендердің, көлдер мен өзге де су тоғандарының қазақстандық су бөлігіне шығарылуын барлық жағдайларда шекара отряды бастығының (дербес бақылау-өткізу пункті - ДБӨП бастығының), ал шекаралық аудандарда тұратын адамдарға - шекара отряды бастығының (ДБӨП бастығының) немесе олардың орынбасарларының жазбаша рұқсаты негізінде белгіленген жерлер мен белгілі бір уақытта шекаралық застава (шекаралық әскерлер бөлімшесі) жүзеге асырады.

6. Шекарадағы кеме жүретін өзендерде, көлдер мен өзге де тоғандарында балық аулау Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарына және Қазақбалықөнеркәсібі өткізу бірлестігі белгіленген ережелерге сәйкес жүргізіледі ; шекарадағы кеме жүрмейтін өзендерде балық аулауға ерекше жағдайларда ғана рұқсат етілуі мүмкін. Барлық жағдайларда да, балық аулауға отряд бастығының (дербес бақылау-өткізу пункті бастығының) жазбаша рұқсаты беріледі.

7. Әуесқой балықшылардың, туристердің және спортшылардың теңізге шығуына, шекарадағы өзендердің, көлдердің және өзге де су тоғандарының қазақстандық су бөлігіне, оның ішінде су астынан балық аулауға шығуына тәуліктің жарық мезгілінде шекара отряды бастығының (ДБӨП бастығының), ал шекаралық аудандарда тұратын адамдарға - шекара отряды бастығының (ДБӨП бастығының) немесе олардың орынбасарларының жазбаша рұқсаты негізінде және тіркелген өздігінен жүретін, өздігінен жүрмейтін жүзгілерге, мұз жүруге арналған құралдарға ғана қараңғы түскенге дейін белгіленген айлақтарға, тоқтамаларға (орналасқан орындарына) оралатындай етіп барлық жағдайда берілетін рұқсаттамалар бойынша рұқсат етіледі.

8. Ұйымдар, мекемелер, кәсіпорындар (колхоздарды қосқанда) әзірлеген, олардың басшылары қол қойған, мөр соғылған және Қазақстан Республикасының

ұлттық қауіпсіздігі мен ішкі істерінің аудандық органдарында келісімнен өткен тізімдер жазбаша рұқсат болып табылады.

9. Тізімдер төрт данада мынадай нысан бойынша ресімделеді:

р е т н ө м і р і
ф а м и л и я с ы , а т ы , ә к е с і н і ң а т ы
п а с п о р т ы н ы ң с е р и я с ы , н ө м і р і
т у ғ а н ж ы л ы ж ә н е ж е р і
т і р к е л г е н ж е р і

келген пункті, орны (жұмыс істеуге, кәсіпшілікпен айналысуға, балық аулауға ж ә н е т . б .) .

Тізімдерді шекара отрядының бастығы (ДБӨП бастығы) немесе олардың орынбасарлары бекіткен сәтінен бастап 6 ай мерзімде күшінде болады.

10. Бекітілген тізімдер негізінде шекара застава­сының бастығы (шекара бөлімшесінің командирі) рұқсаттамаларды толтырып, оларды кәсіпорындардың, мекемелер мен ұйымдардың басшыларына қол қойғызып, тапсырады. Жұмыс біткен соң немесе рұқсаттаманың мерзімі аяқталған соң олар алынған жеріне қайтарылып беріледі.

11. Тоқтамалардан, айлақтардан (орналасқан орындарынан) жүзу құралдарын, мұз үстімен жүретін құралдардың тікелей сапарға шығарылуын шекара нарядтары мынадай құжаттары:

тіркелуі туралы шекара әскерлерінің штампы соғылған осы құралды басқару құқына куәлігі;

экипаждың әрбір мүшесінің жеке басын куәландыратын құжаттары; жүзгілік рөлі немесе кәсіпорынның мөрі басылған және басшысының қолы қойылған жүзгі экипажының (балықшылардың) тізімі немесе застава бастығы (шекара бөлімшесінің командирі) берген рұқсаттамасы;

таным белгілері, тіркеме нөмірлері немесе жазылымдары болған жағдайда жүзеге асырады.

Бұған қоса балық аулау үшін шығатын адамдардың балық аулауға лицензиясы болуға тиіс.

12. Жүзу құралдарының, мұз үстімен жүретін құралдардың сапарға шығуы мен одан қайта оралуының есебін шекара нарядтары, заставалары (шекара бөлімшелері), шекара отрядтары схемаларда (макеттерде), арнайы журналдарда мынадай нысан бойынша жүргізіледі:

т о қ т а м а н ө м і р і ;

жүзу құралының, мұз үстімен жүретін құралдың нөмірі немесе оның атауы; экипаждың тізімі немесе жетекшісінің фамилиясы, аты, әкесінің аты; келген ауданы (кәсіпшілігі және т. б.); шығу (шығарылу) күні мен уақыты;

қайта оралған күні мен уақыты;
жіберушінің фамилиясы, аты-жөні;
кімге мәлімделді (ақпарат берілді).

13. Шекара әскерлері күзететін шекарадағы өзендердің, көлдер мен өзге де су тоғандарының жағалауларында, теңіз жағасында дем алуға (шомылуға) арналған орындарды, оларды жабдықтау мен пайдалану тәртібін шекара әскерлерімен келісу бойынша аудандардың, қалалардың, қалалардағы аудандардың әкімдері айқындайды.

14. Шекара әскерлерінің кемелеріне (катерлеріне) Қазақстан Республикасының аумақтық суларында (аумақтық теңізінде), Қазақстан Республикасының ішкі суларында, шекарадағы өзендердің, көлдердің және өзге де су тоғандарының қазақстандық су бөлігінде қажет болғанда түн мезгілінде орнатылған шамдарсыз жүзуге рұқсат етіледі. Мұндай жағдайда кемелердің (катерлердің) командирлері басқа жүзгілермен қақтығысып қалмаудан сақтандыратын шараларды қолдануға міндетті.

Қазақстан Республикасы
Министрлер Кабинетінің
1994 жылғы 4 қаңтардағы
N 20 қаулысымен
Б е к і т і л г е н

Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттеріндегі шекаралық режимнің Ережелері

Ескерту. Мәтін бойынша сөздер ауыстырылды - ҚР Үкіметінің 2000.07.27. N
1132 қаулысымен. P001132_

Мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункті дегеніміз - бақылаудың шекаралық, кедендік және өзге де түрлері жүзеге асырылатын әрі адамдар, көлік құралдарын, жүктер мен өзге де мүлік өткізілетін халықаралық немесе екі жақты қатынас үшін ашық болатын темір жол мен автомобиль стансаларының, теңіз және өзен кемежайларының, әуежайлар мен әуе айлақтарының аумағы немесе аумағының бөлігі.

Қазақстан Республикасында мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункттерінің мынадай түрлері:

автомобиль;
темір жол;

а в и а ц и я ;

теңіз (өзен) өткізу пункттері ашылып, жұмыс істейді.

"Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункттерінде шекаралық режим белгіленеді.

Мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункттеріндегі режим адамдарды, көлік құралдары мен жүктерді мемлекеттік шекара арқылы өткізуге қатысушы мекемелердің қызметтік қаракеті үшін жағдай туғызу мен олардың қолдау мүддесіне орай белгіленеді. Ол осы пункттерге келу мен жүру, адамдарды, көлік құралдарын өткізу тәртібін реттейді, өткізу пункттеріндегі олар үшін жабық орындарға, шетелге баратын көлік құралдарына бөгде адамдардың кіріп кетпеуіне ықпал етеді, сондай-ақ шекара арқылы өткізуге қатысушы, оны орындау жөніндегі лауазымды адамдар мен ұйымдардың міндеттерін реттейді.

Мемлекеттік шекара арқылы өткізу жүзеге асырылатын әуежайлар мен әуе айлақтары, теңіз және өзен кемежайлары, темір жол мен автомобиль стансалары режимдік объектілер болып табылады, бұлардың аумағы қоршаулы әрі жарық болуға тиіс, оларда адамдар мен көлік құралдарының өтуі мен болуының айрықша ережелері белгіленеді. Азаматтар мен көлік құралдарын өткізу, осы аумақты күзету әскерилендірілген күзет (ӘК) бөлімшелері мен басқа да күзет қызметі орындарына жүктеледі.

Қоршауларды, соның ішінде ауыстырмалыларын, турникеттерді, шлагбаумдарды және т.б. орнату үшін және оларды мемлекеттік шекара арқылы өтетін пункттерде сақтау үшін жауапкершілік көлік ұйымдарының әкімшіліктеріне жүктеледі.

1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттеріндегі режимді реттеуші ережелер әуежайлардың, әуе айлақтарының, теңіз және өзен кемежайларының, темір жол және автомобиль вокзалдары мен стансаларының бастықтары (бұдан әрі - көлік ұйымдарының әкімшіліктері) шекара әскерлерімен, кеден органдарымен және ішкі істер органдарымен келісу бойынша шығарған тиісті бұйрықтарына (нұсқамаларына) сәйкес белгіленеді. Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекаралық қызметі, кедендік қызмет және көліктік ұйымдардың әкімшілігі шекаралық және кедендік бақылауды жүзеге асыру үшін үй-жайлар мен өзге де орындарды белгілейді. Бұл ретте, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекаралық қызметі көліктік ұйымдардың әкімшілігімен, кеден органдарымен келісім бойынша осы жерлерде қосымша режимдік іс-шаралар белгілейді, олар:<*>

шекаралық және кедендік бақылау жүзеге асырылатын үй-жайлар мен өзге де жерлерге, сол көлік құралдарын бақылау мен оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа қатысатын адамдарды және солармен шетелге бара жатқан

жолаушыларды көлік құралдарына жіберуге, сондай-ақ басқа да адамдарды жіберуге қатаң тәртіп орнатуды;
белгіленген үлгіде рұқсаттамалар енгізуді;

шетелге баратын жолаушыларды, көлік құралдарын ресімдеумен және оларға қызмет көрсетумен шұғылданатын адамдардың барлық санаттарына шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттері оларға өздерінің тікелей міндеттерін орындайтын жерлерінің ғана режимдік аумағында болуына құқық беретін белгіленген үлгідегі рұқсаттама беруін қамтиды. Мұндай рұқсаттамалары бар, бірақ ауысылымда жолаушыларды, көлік құралдарын, жүктерді қамту жөніндегі жұмыспен шұғылданбайтын көлік кәсіпорындарының қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекаралық қызметінің әскери қызметшілеріне және кеден органдарының қызметкерлеріне режимдік аумақта болуға тиым салынады.<*>

Режимдік аумақта жүрген кезде барлық адамдардың режимдік аумаққа кіруіне құқық беретін құжаттары да болуға міндетті.

Көлік ұйымдарының әкімшіліктері белгісіз себептермен жұмысқа шықпай қалған немесе жұмыс біткен соң қалып қойған жұмысшылар мен қызметшілер туралы, олардың болған жерлерін айқындауға қолданылған шаралар туралы, сондай-ақ жұмыстан босатылған адамдар туралы шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттерін (БӨП) хабардар етеді. Қайтарылып алынған рұқсаттамалар олар босатылғаннан кейін 24 сағаттан кешіктірілмей БӨП-ке қайтарылып беріледі.

Автокөлік және басқа да өздігінен жүретін құралдар режимдік аумаққа шекара әскерлерінің арнайы рұқсаттамалары бойынша сол үшін бөлінген жерлер арқылы жіберіледі. Олардың режимдік аумақ бойынша жүру тәртібін шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттерімен келісу бойынша көлік ұйымдарының әкімшіліктері айқындайды.

Шетелге баратын көлік құралдарына:

- шетелге кетер кезінде - шекаралық ресімдеудің басталуынан оның аяқталуына дейін;

шетелден келген кезде - оның келу сәтінен шекаралық ресімдеу аяқталғанға дейін бөгде адамдар жіберілмейді.

Жолаушылар мен қол жүктеріне шекаралық және кедендік бақылау жасалып жатқан үй-жайларға, көлік құралдарына қарсы алушылар мен шығарып салушылардың өтуіне тиым салынады.

Шетелге баратын көлік құралдарын шекаралық ресімдеу кезеңінде қажетті жағдайда осы құралдарға (үй-жайларға) жекелеген адамдар шекаралық әскерлердің бақылау-өткізу пункттері бастықтарының рұқсатымен ғана жіберілуі мүмкін.

Қазақстан Республикасындағы шетелдік елшіліктер мен консулдықтардың қызметкерлеріне бұл үй-жайларға кіру құқына рұқсаттамаларды Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің хаттама бөлімі береді. Қазақстан Республикасындағы шетел мемлекеттерінің елшілеріне бұл үй-жайларға олардың дипломатиялық паспорттарымен (кәртішкелерімен) өтуге рұқсат етіледі.

Шетелге баратын көлік құралдарына шетелге кетер кезде жолаушыларды отырғызу және шет елден келгенде жолаушыларды түсіру, сондай-ақ қол жүгін, почтаны, жүктерді және өзге де мүліктерді тиеу (түсіру) шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттерінің рұқсатымен жүргізіледі.

Шетелге баратын адамдардың жүктері мен өзге де мүліктерін, көлік құралдарын және олармен апарыла жатқан жүктерді тексеріп шығуды шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттері кеден мекемелерімен бірге немесе дербес жүзеге асырады. Шекара әскерлерінің, шет елге кететін уақытына қарамастан, көлік құралдарын тәуліктің кез келген уақытында тексеріп шығуға, ал қажетті жағдайда қайтадан тексеру жүргізуге құқы бар.

Арнайы рұқсаттамалармен ресімделген пломбалары бар вагондар, контейнерлер, жүзгілердің бөліктері мен жүк тиелген көлік құралдарының өзге де орындары, егер буып-қаттаудың, мөрлердің, пломбалардың тұтастығы бұзылса, сондай-ақ бөгде адамдардың жасырыну белгілері білінген жағдайда Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекаралық қызметі тарапынан ашылып, тексеріледі.

Көлік ұйымдарының лауазымды адамдары шетелге баратын пломбаланған контейнерлерді, вагондарды, бөліктер мен көлік құралдарының өзге де орындарын шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттері өкілдерінің талап етуі бойынша ашып көрсетуге міндетті.

Шетелдік көлік құралдары мен Қазақстан Республикасының шетелге баратын көлік құралдарын мемлекеттік шекара арқылы өткізу пункттерінде қабылдау мен жөнелтуді құрамында:

шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пунктінің өкілі;
кеден мекемесінің өкілі;
көлік ұйымдарының өкілдері;

санитарлық қадағалау мен карантиндік инспекцияның өкілдері бар комиссия жүргізеді.

Құйма тұрпатындағы теңіз көліктерін жөнелту мен қабылдау кезінде комиссия құрамына өрт сөндіру инспекциясының өкілі енгізіледі.

Комиссияны барлық жағдайда көлік ұйымдарының әкімшілігі шақырады, оның көлік құралындағы жұмыс тәртібін шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пунктінің өкілі белгілейді.

Көлік ұйымдарының әкімшіліктері шекара әскерлерінің бақылау-өткізу

пункттеріне шет елден жақында соғатын (келетін) көлік құралдары туралы мынадай деректерді хабарлауға міндетті:

көлік құралының кімдікі екені, типі, тоннажы;

экипаждың саналымы, жолаушылардың саны және олардың азаматтығы;

әкеле жатқан жүгінің сипаты мен мөлшері;

аялдама орны (тоқтама, бекет, темір жол тарамы);

осы көлік құралына қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа қандай бригадалар (жүк тиеушілер, докерлер және басқа да қызмет көрсетушілер) жіберіледі.

Шетелге адамдар, жүктер тасуға қатысатын көлік ұйымдарының лауазымды адамдары (поездардың бастықтары, вагондардың жолсеріктері, жүзгілердің капитандары, әуе кемелерінің командирлері, автобустар мен жүк автомобильдерінің жүргізушілері) бөгде адамдардың көлік құралдарына кіріп кетуіне жол бермеуге шаралар қолдануға міндетті, осы мақсатпен олар экипаждардың (поезд бригадаларының) күшімен тексеру жүргізуге тиіс. Бұған қоса, олар өткізу пунктіне келгені және алда болатын шекаралық бақылау туралы жолаушыларды хабардар етіп отыруға, көлік құралы бойынша жолаушылардың ерсілі-қарсылы жүруін шектеуге, вагоннан вагонға және көпшілік орындарына (ресторандарға, буфеттерге және басқаларына) өтетін есіктерді жабуға, жарық беретін тетіктерді қосуға, шекара нарядына жолаушылардың саны және олардың жол үстіндегі тәртібі туралы хабарлап отыруға міндетті.

Көлік ұйымдарының әкімшіліктері шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттерінің келісуі бойынша шетелге баратын көлік құралдары үшін аялдама жасайтын орындарды (бекеттерді, тоқтамаларды, темір жол тарамдарын) және аялдама жасау уақытының ұзақтығын белгілейді. Шетелге баратын көлік құралдары шетелге аттанар кезде және шет елден келгенде шекара әскерлерінің бақылау-өткізу пункттерінің рұқсатымен ғана жүрісін бастап, аялдама орнын а у ы с т ы р а а л а д ы .

Ескерту. 1-тармақ өзгерді - ҚР Үкіметінің 2000.07.27. N 1132 қаулысымен. P001132

2. Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттерінде режим ережелерін бұзған адамдар "Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 33-бабына сәйкес қылмыстық және әкімшілік жауапкершілікке тартылады.

"Қазақстан Республикасының Шекара әскерлері туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес шекара әскерлері бақылау-өткізу пункттерінің мемлекеттік шекара арқылы өту пункттерінде режимді бұзған азаматтарды әкімшілік жолымен бөгеуге және оларды көлік ұйымдары арнайы бөліп, жабдықтаған үй-жайларда ұстауға құқы бар.

3. Өткізу пункттерінде режимді сақтау мүддесімен көлік ұйымдарының басшылары тарапынан тұрақты бақылау жасалуымен қатар тоқсан сайын өткізу пункттеріндегі шекаралық режимнің жайын комиссиялық тексеру жүзеге асырылады. Комиссиялардың құрамына өткізу пунктінің жұмысына мүдделі барлық ұйымдар өкілдерінің кемінде жартысы енгізілуге тиіс.

Бұған әрбір жағдайда Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекаралық қызметі, кеден және көлік ұйымдары өкілдерінің қатысуы міндетті болып табылады. Комиссиялар жұмысының қорытындылары үш дана болатын актімен ресімделеді.

Өткізу пункттерінде шекаралық режим ережелерінің сақталуын бақылау Қазақстан Республикасының Шекара әскерлеріне жүктеледі.